

VAN DER WIEL

Emissie inventaris 2016

samen maken we er werk van!

Emissie inventaris 2016

Uitgevoerd voor:

Van der Wiel Holding BV
Bezoekadres:
De Meerpaal 11
9206 AJ Drachten
info@vanderwiel.nl

Uitgevoerd door:

AMK Inventis
Postbus 31,
9741 AA Beilen
Tel.: 0593-540848
info@inventis.nl

Rapport opgesteld door:

Dhr. L.R. Witteveen

Datum eindrapport:

Concept

Versie eindrapport:

1.0

Verantwoordelijke voor eindrapportage:

Mevr. J. Spick,
Financieel Directeur

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	De organisatie	5
2.1	Verantwoordelijke CO ₂ -prestatieladder	5
3	De rapportageperiode	6
4	Organisatorische grenzen	7
5	Bepaling klein, middelgroot of groot bedrijf	9
6	Operationele grenzen	10
7	De directe en indirecte GHG emissies 2016	11
7.1	Totalen	12
7.2	Uitsluitingen	13
8	Methoden	14
8.1	Energie en gas	14
8.2	Koelmiddelen	14
9	Emissiefactoren	15
10	Onzekerheden	15
11	Relatiematrix ISO 14064-1	16

1 Inleiding

Het bedrijf Van der Wiel staat heel dicht bij de natuur door zijn werkzaamheden, daarom is het behoud van de natuur en een goed milieu belangrijk voor Van der Wiel. Van der Wiel is van mening dat wij nu moeten handelen om de toekomst, wat milieutechnische problemen aangaat, te ontlasten.

Om te zorgen dat Van der Wiel het milieu minimaal belast bij zijn activiteiten heeft het bedrijf in 2010 besloten zich te certificeren voor ISO 14001. ISO 14001 is een milieuzorgsysteem en bepaald of het bedrijf een milieubewuste bedrijfsvoering voert. Dit certificaat heeft Van der Wiel in 2011 behaald. Na deze certificering heeft Van der Wiel in 2012 besloten dat ze ook meer inzicht in haar CO₂-uitstoot wil krijgen. Door inzicht te verkrijgen in onze CO₂-uitstoot, kunnen we CO₂-reductie nastreven voor ons aandeel in de winning en het vervoer van beton-, wegen- en waterbouwmaterialen.

In 2012 heeft Van der Wiel het certificaat “CO₂-prestatieladder niveau 3” behaald. De CO₂-prestatieladder stimuleert Van der Wiel om haar eigen CO₂-uitstoot te kennen en te reduceren.

De CO₂-prestatieladder kent vier invalshoeken, namelijk:

- A. inzicht in eigen CO₂-uitstoot,
- B. CO₂-reductie (de reductieambitie van het bedrijf),
- C. transparantie (op welke wijze het bedrijf naar buiten communiceert),
- D. deelname aan initiatieven om CO₂-uitstoot te reduceren.

Deze vier invalshoeken zijn verdeeld in 5 verschillende niveaus, dit zijn de niveaus 1 t/m 5.

In dit rapport wordt de emissie inventaris van Van der Wiel weergegeven van het jaar 2015. Dit rapport is een inventarisatie van de totale hoeveelheid uitstoot van broeikasgassen, ook wel GHG-emissies (the Green House Gas Protocol) genoemd. Tevens geeft dit rapport inzicht in de herkomst van de GHG-emissies, met daarin de verdeling naar directe en indirecte GHG-emissies.

Dit rapport is een verantwoording van onderdeel 3.A.1 uit de CO₂-prestatieladder. Het is uitgevoerd conform ISO 14064-1 Greenhouse gases part 1 (specification with guidance at the organization level for quantification and reporting of greenhouse gas emissions and removals) paragraaf 7.3.1.

Deze emissie inventaris is niet geverifieerd door de certificerende instelling.

2 De organisatie

Van der Wiel had in 2016 een personeelsbezetting van 169 FTE en een totale omzet van circa 62 miljoen euro.

2.1 Verantwoordelijke CO₂-prestatieladder

De verantwoordelijke namens Van der Wiel voor de CO₂-prestatieladder is de VGM-coördinator met externe ondersteuning van de consultant van AMK Inventis.

3 De rapportageperiode

Deze emissie inventaris, van de GHG emissies voor Van der Wiel, heeft betrekking op het jaar 2016. Voor Van der Wiel geldt dat de nulmeting (basisjaar) uitgevoerd is in het jaar 2015. Deze rapportage zal jaarlijks worden opgesteld.

4 Organisatorische grenzen

Om de organisatorische grenzen te bepalen is uitgegaan van de CO₂-prestatieladder 3.0. Volgens methode 1, de GHG methode. We hebben vanuit de top van het bedrijf bepaald over welke bedrijven van der Wiel een meerderheidsbelang hebben. Deze bedrijven zijn meegenomen in de organisatorische grens.

De bedrijven die over 2016 worden meegenomen met de CO₂-prestatieladder zijn:

- Van der Wiel Holding BV
- Van der Wiel Holding 1 BV
- Van der Wiel Transport BV
- Van der Wiel Infra en Milieu BV
- Van der Wiel Biogas BV
- Delta Bio Engineering BV
- Delta Bio Grondreiniging BV
- Enviso BV

Onderstaande bedrijven bevinden zich wel in de Holding structuur van Van der Wiel maar worden niet meegenomen in de organisatorische grens, aangezien van der Wiel geen meerderheidsbelang heeft in deze bedrijven:

- Stuurwiel Bagger en Slib BV
- 2@Work VOF
- Nautilus Zandwinning
- Grondimport Noord BV
- Mineralis BV
- VOF Blauforlaet
- Burgum West Beheer BV
- Burgum West CV
- Stuurwiel Grondreiniging BV
- Grondexploitatie Houtribhoogte VOF
- Exploitatie Heechsân VOF
- Econvert VOF
- Vastgoed FR Wouden BV
- Zandexploitatie KWS vd Wiel
- Carbiogas BV
- Delta oil BV
- WWS GMBH
- WWS Drachten
- Ecopark Noord Nederland BV

Onderstaande bedrijven bevinden zich wel in de Holding structuur van Van der Wiel en het bedrijf heeft hierin een meerderheidsbelang maar worden niet meegenomen in de organisatorische grens. Deze bedrijven worden niet meegenomen in de organisatorische grens aangezien er in deze bedrijven geen werkzaamheden of activiteiten plaatsvinden.

- VDW / Blauforlaet BV
- VDW / Eeltjemeer BV
- Van der Wiel infra Midden Nederland BV
- Van der Wiel Planontwikkeling BV
- Euroveer BV
- Van der Wiel Houtribhoogte BV
- Van der Wiel Participaties 1 BV
- Turnclean BV
- Van der Wiel Participaties 3 BV
- VDW Econvert BV
- Eclair Holding BV
- 3 El sa Brussel
- VD Wiel Argentina SA

5 Bepaling klein, middelgroot of groot bedrijf

Een belangrijk onderdeel van de CO₂-prestatieladder is de bepaling klein, middelgroot en groot bedrijf. Deze bepaling wordt gemaakt aan de hand van de totale uitstoot van GHG emissies uit scope 1 en 2 binnen Van der Wiel Holding BV.

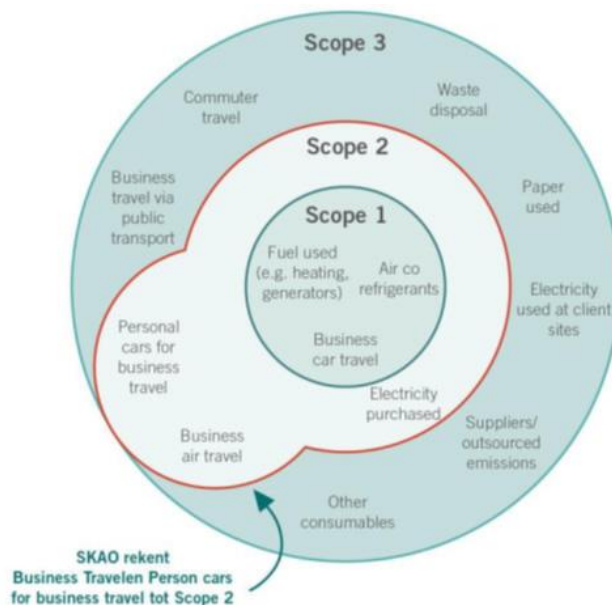
In het handboek CO₂-prestatieladder 3.0 is de volgende verdeling gemaakt:

	Diensten	Werken / Leveringen
Klein bedrijf	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal 500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal 500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal 2.000 ton per jaar.
Middelgroot bedrijf	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal 10.000 ton per jaar.
Groot bedrijf	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt meer dan 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van kantoren en bedrijfsruimten bedraagt meer dan 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt meer dan 10.000 ton per jaar.

De totale uitstoot GHG emissies van Van der Wiel Holding BV over het jaar 2016 bedraagt circa 10.975 ton, waarvan kantoren en bedrijfsruimten 1.057 ton CO₂ en projecten 9.918 ton CO₂. Hiermee is bepaald dat Van der Wiel Holding BV opnieuw de bepaling **middel bedrijf** krijgt.

6 Operationele grenzen

Om de scope duidelijk af te bakenen is gebruik gemaakt van de scope-indeling van het Green House Gas Protocol (GHG protocol).

Conform het GHG- protocol wordt onderscheid gemaakt tussen 3 bronnen van emissies (scopes). Deze 3 bronnen kunnen onderverdeeld worden in 2 categorieën, dit zijn indirecte en directe emissies.

	Categorieën	Invulling Van der Wiel
Scope 1	De directe emissies: de door de eigen organisatie gebruikte gassen en brandstoffen van bijvoorbeeld machines en wagenpark.	Brandstof verbruik van het eigen wagenpark en materieel (benzine, diesel en gasolie), verwarming van de kantoren (aardgas) en het gebruik van lasgassen
Scope 2	De indirecte emissies: dit zijn de emissies die ontstaan zijn door de opwekking van elektriciteit en die gebruikt worden door de eigen onderneming. Volgens de CO ₂ -prestatieladder vallen "de eigen auto zakelijk gebruikt" en "de zakelijke vliegtuig kilometers" ook onder deze scope. Het GHG protocol schrijft deze twee toe aan de scope 3.	Elektriciteit verbruik op kantoor, werkplaatsen en projecten.
Scope 3	De overige indirecte emissies: deze emissies zijn een gevolg van bronnen die geen eigendom zijn van het bedrijf zelf, zoals verkeer, productie van aangekochte materialen en transport van de aangekochte materialen.	Voor niveau van heeft van der Wiel twee ketenanalyses uitgevoerd. - Inhuur vrachtwagens - Reduceren primaire bouwmaterialen

7 De directe en indirecte GHG emissies 2016

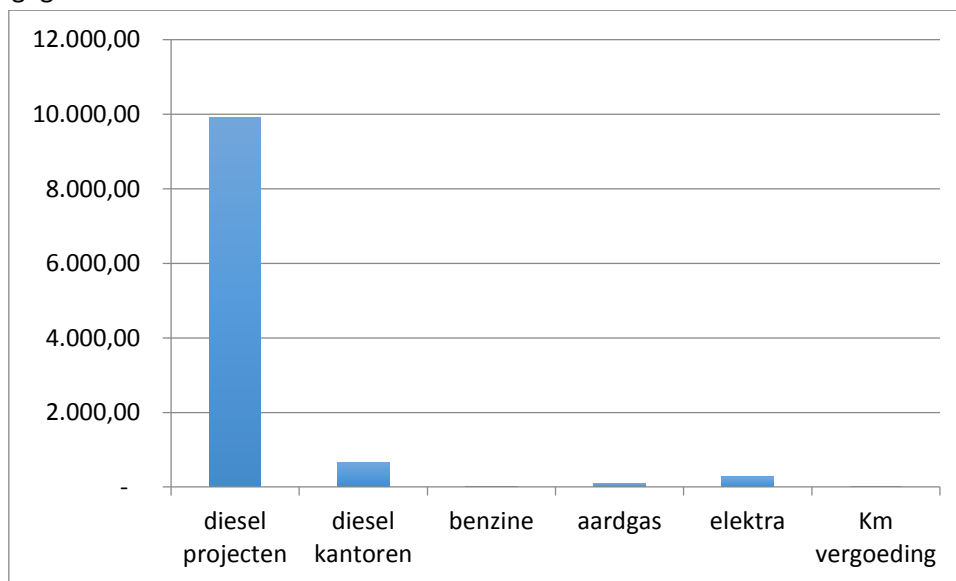
In dit hoofdstuk worden de directe en indirecte GHG emissies weergegeven. Voor het verkrijgen van een duidelijk beeld van de GHG emissies over boekjaar 2016, zullen de emissies per scope opgedeeld worden. Er zal dus in dit hoofdstuk worden weergegeven hoe deze uitstoot verdeeld is over de werkmaatschappijen vallend onder Van der Wiel Holding BV.

De totale directe en indirecte GHG emissies bedroegen in 2016 10.975,78 ton CO₂. Deze GHG emissies verdeeld over scope 1 en 2 zien er als volgt uit:

- Scope 1 (directe emissies): 10.687,80 ton CO₂
- Scope 2 (indirecte emissies): 287,98 ton CO₂

De CO₂ uitstoot per FTE bedraagt 64,95 ton en gerelateerd aan de omzet bedraagt de uitstoot 175,89 ton/miljoen omzet.

In het onderstaande figuur is de verdeling van de verschillende energiestromen weergegeven.

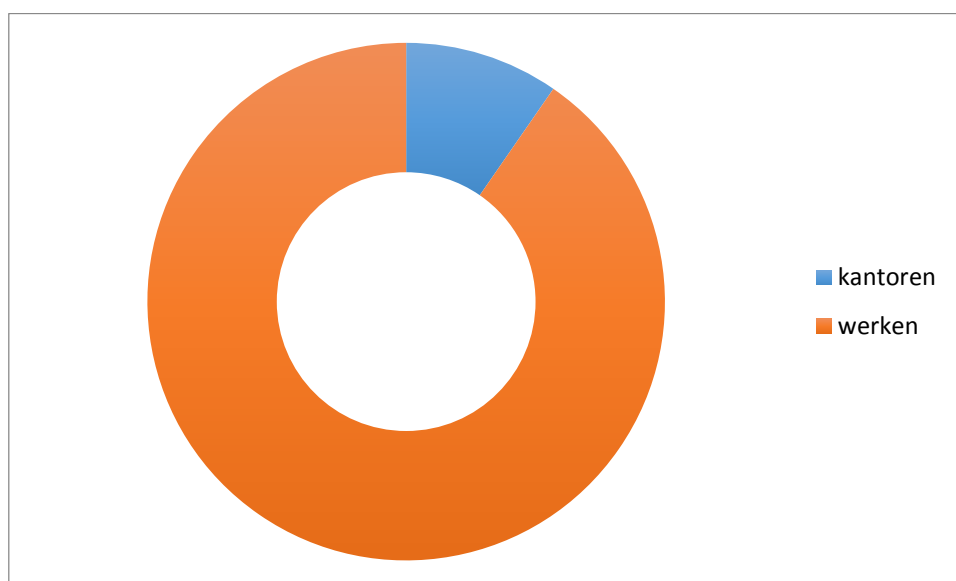
Figuur 1 percentage totale CO₂-uitstoot

7.1 Totalen

In de onderstaande tabellen zijn de totalen weergegeven van Van der Wiel, uitgesplitst naar scope en onderdelen binnen de scope. Daarnaast is er onderscheid gemaakt naar kantoren en projecten.

Activiteit	verbruiken	CO ₂ (ton/jaar)	Percentage (%)
<i>Scope 1</i>			
Gasverbruik	57.237	108,01	0,98
Brandstofverbruik personenauto's	203.500	657,31	5,99
Brandstofverbruik projecten	3.070.706	9.918,38	90,37
Benzine	1.497	4,10	0,04
Totaal scope 1	10.687,80		
<i>Scope 2</i>			
Elektra	506.983	266,67	267
KM vergoeding	96.884	21,31	0,19
Totaal scope 2		278,98	
Totaal scope 1 en 2		10.975,78	

Activiteit	verbruiken	CO ₂ (ton/jaar)
<i>Scope 3</i>		
Inhuur vrachtwagens	-	1135
Reduceren primaire bouwmaterialen	-	79,90

Figuur 2 uitstoot kantoren en werken

Uitstoot van de projecten

- Project Oudega 16,43 ton CO₂
- Project Drachten 36,78 ton CO₂

7.2 Uitsluitingen

In 2016 heeft er binnen Van der Wiel geen verbranding van biomassa plaatsgevonden binnen scope 1 en 2. Daarnaast heeft er in 2016 ook broeikasverwijdering d.m.v. CO₂ plaatsgevonden.

8 Methoden

Voor het bepalen van de GHG emissies van Van der Wiel is gebruik gemaakt van verschillende data. Voor het verbruik van brandstof is gebruik gemaakt van de overzichten van de tankpassen en de gegevens van tankplaats op de locatie De Meerpaal. Voor het verbruik van elektriciteit is gebruik gemaakt van eindafrekeningen. Het totaal verbruik van elektriciteit van de afdelingen is overgenomen van het rekeningoverzicht van de toeleverancier.

8.1 Energie en gas

Er wordt geen gebruik gemaakt van groene elektriciteit.

8.2 Koelmiddelen

Voor het gebruik van koelmiddelen zijn alle koelmiddelen geïnventariseerd. In onderstaande tabel zijn alle koelmiddelen beschreven met daarbij of het betreffende koelmiddel is gevuld. Aangezien geen enkel koelmiddel is gevuld in 2016 is er voor 2016 geen uitstoot aan CO₂ opgenomen.

Airco nr.	Locatie	Koelmiddel	Vulling (kg)	Gevuld 2016
1	1 ^e verdieping kantoor WTA	R407c	3,5	Nee
2	1 ^e verdieping kantoor WTA	R407c	3,5	Nee
3	Kantoor garage WTA	R407c	3,5	Nee
4	Begane grond WTA	R2.2	2,8	Nee
5	Automatisering	R410A	0,7	Nee
6	Serverruimte	R407c	3,3	Nee
7	Serverruimte	R410A	3,95	Nee
8	Copyruimte	R2.2	0,63	Nee
9	Waterkoeler hoogbouw	R407c	3	Nee
10	Kantoor bg infra (E. Sikkema)	R410A	1,0	Nee
11	Kantoor bg infra (B. de Boer)	R410A	1,1	Nee
12	Kantoor bg infra (G.J. Kooistra)	R410A	1,1	Nee
13	Kantoor bg infra (J. Abma)	R410A	1,1	Nee
14	Kantoor bg infra (S. Postma)	R410A	1,1	Nee
15	Kantoor bg infra (B. bij de Leij)	R410A	1,0	Nee
16	Kantoor bg infra (secretariaat)	R410A	1,0	Nee
17	Kantoor 1 ^e verd. infra (B. Mulder)	R410A	1,0	Nee
18	Kantoor 1 ^e verd. infra (J. Posthumus)	R410A	1,0	Nee
19	Kantoor 1 ^e verd. infra (B. de Meer)	R410A	1,0	Nee

9 Emissiefactoren

Voor deze emissie inventaris van de CO₂-uitstoot van Van der Wiel, zijn de verschillende emissiefactoren van de CO₂-prestatieladder 3.0 gebruikt. De emissiefactoren zijn te vinden op de website <http://co2emissiefactoren.nl/> en zijn beoordeeld in juni 2017.

10 Onzekerheden

Alle resultaten moeten altijd geïnterpreteerd worden met een bepaalde onzekerheidsmarge. Wij gaan uit van een onzekerheidsmarge van circa 5%. Hieronder zijn de onzekerheidsmarges per scope uitgelegd.

Onzekerheden scope 1

De grootste onzekerheid in scope 1 is dat alle getankte liters brandstof in 2016 ook verbruikt zijn in 2016.

Onzekerheden scope 2

De gegevens van het elektriciteitsverbruik van Van der Wiel zijn op basis van facturen samengesteld. Deze gegevens hebben een duidelijk onzekerheidsmarge, omdat het gaat over de elektriciteit van een aantal gebouwen samen met daarin meerdere werkmaatschappijen gevestigd. In totaal zijn er drie meters. Voor de berekening is uitgegaan van het geheel van het verbruik en toebedeeld aan medewerkers. Zo wordt een percentage (aantal medewerkers op het totale verbruik) toebedeeld aan de werkmaatschappijen.

11 Relatiematrix ISO 14064-1

El = Emissie inventaris

Par.	Par. 7.3	Omschrijving normparagraaf	Document
	a	Description of the reporting organization	El hfst. 2
	b	Person responsible	El par. 2.1
	c	Reporting period covered	El hfst. 3
4.1	d	Organizational boundaries	El hfst. 4, boundary
4.2.2	e	Direct GHG emissions	El hfst. 7
4.2.2	f	Combustion of biomass	El par. 7.2
4.2.2	g	GHG removals	El par. 7.2
4.3.1	h	Exclusions	El par. 7.2
4.2.3	i	Indirecte GHG emissions	El hfst. 7
5.3.1	j	Base year	El hfst. 3
	k	Changes of recalculations	El hfst. 3
4.3.3	l	Methodologies	El hfst. 8
	m	Change of methodologies	El hfst. 8
4.3.5	n	Emissions or removal factors used	El hfst. 9
5.4	o	Uncertainties	El hfst. 10
	p	Statement in accordance with ISO 14064	El hfst. 11
	q	Statement of describing	El hfst. 1